

Datum: Rijeka, 22. studenog 2024.

Kolegij: Prektikum kreativne terapije

Voditelj: Izv.prof.dr.sc. Sandra Bošković (suradnik: Radoslav Kosić, prof., viši predavač)

e-mail voditelja: sandra.boskovic@fzsri.uniri.hr (radoslav.kosic@uniri.hr)

Katedra: Katedra za sestrinstvo

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Sestrinstvo - promicanje i zaštita mentalnog zdravlja

Godina studija: 1

Akadska godina: 2024./2025.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Praktikum kreativne terapije** je izborni kolegij na prvoj godini Diplomskog studija Sestrinstvo – Promicanje i zaštita mentalnog zdravlja i sastoji se od 15 sati predavanja, 10 sati seminara ukupno 25 sati (**2,5 ECTS**).

Kreativnost je jedinstvena i visoko cijenjena ljudska sposobnost i dar koja označava izvrsnost. U modernom vremenu globalne kompeticije kreativnosti se cijeni i njeguje ne samo u umjetnosti i znanosti već u svim domenama ljudskih djelatnosti. U modernom vremenu kreativnost se više ne smatra misterioznim procesom moždane aktivnosti. Brzi razvoj neuroznanosti postupno daje mogućnost da se kreativnost sve više promatra u kontekstu znanosti a sve manje misterije. Kreativna terapija koristi slike, kreativni proces i odnos bolesnika i terapeuta kao jednu od mogućnosti refleksije o vlastitom razvoju, sposobnostima, osobnosti, interesima, strahovima i konfliktima. Cilj nastave je usvajanje znanja o mogućnostima i raznim formama kreativne terapije – svih oblika terapije glazbom, crtežom, dramom, psihodramom, terapijom pokreta i plesom, igrom, biblioterapijom, video-film terapijom, metodama opuštanja. Naglasak je na primjeni tih oblika terapije u edukaciji i medicini kao i rehabilitaciji s naglaskom na poticanju kreativnosti u prevenciji fizičkog i mentalnog zdravlja. Na osnovu interdisciplinarnog pristupa u proučavanju povezanosti različitih područja umjetnosti, medicine, pedagogije, psihologije, kineziologije i drugih područja, studenti stječu potrebna znanja za koncipiranje kreativnih metoda u različitim područjima prevencije, edukacije, terapije i rehabilitacije. Ovaj kolegij upoznaje i uči studenta i kako znanstvenim metodama pristupiti problemima iz tog područja.

Po završetku predmeta, polaznici će biti u stanju:

Na osnovu interdisciplinarnog pristupa u proučavanju povezanosti različitih područja umjetnosti, medicine, pedagogije, psihologije, kineziologije i drugih područja, studenti stječu potrebna

znanja za koncipiranje kreativnih metoda u različitim područjima prevencije, edukacije, terapije i rehabilitacije. Konačno studenti će moći:

- primijeniti razne vrste kreativne terapije
- razvijati različite oblike kreativne terapije
- odabrati i individualno prilagoditi vrstu glazbene terapije
- objasniti povezanost kreativnosti čovjeka s njegovim tjelesnim i duševnim stanjima
- opisati individualne dispozicije za različite oblike edukacijskih i suportivno-terapijskih aktivnosti (opservacija, kliničke studije slučaja, medicinske i suportivne psihoterapijske metode)
- prepoznati izražajne karakteristike umjetničkih medija u procesu dijagnostike, terapije i rehabilitacije
- odabirati prikladne medije prema specifičnom stanju /ili kliničkoj slici
- definirati protokol – strukturu programa
- primijeniti prikladni medij i sustav procjene prema specifičnom stanju /ili kliničkoj slici

Popis obvezne ispitne literature:

1. De Zan, D. (1994). Slika i crtež u psihoterapiji djece. Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb.
2. Hečimović, I., Martinec, R., Runjić, T. (2014): Utjecaj terapije pokretom i plesom na sliku tijela adolescentica sa slabovidnošću. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Vol. 50 (1), 13-25.
3. Jakubin, M. (1999): Osnove likovnog jezika i likovne tehnike, Educa, Zagreb.
4. Pivac, D. (2013): Ispitivanje doživljaja likovnih umjetničkih djela i mogućnost njihove primjene u dijagnostici, kreativnoj i art-terapiji. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Vol. 49 Suppl., 85-95.
5. Berger, J. (1987): Crtež ljudske figure prema Machover tehnici. Psihodijagnostika. Nolit, Beograd, 407-428.
6. Prstačić, M. (2003) : Ekstaza i geneza, Znanost , umjetnost i kreativna terapija u psihosocijalnoj onkologiji i sofrologiji, Medicinska knjiga, Zagreb.
7. Martinec, R., Šiškov, T., Pinjatela, R., Stijačić, D. (2014): Primjena psihoterapije pokretom i plesom u osoba s depresijom. Socijalna psihijatrija, Vol. 42 (3), 145-154.
8. T. Breitenfeld i sur. (2010) Cerebrovascular Disorders of Baroque Composers. U: F. Cliffford Rose: Neurology of Music. London: Imperial College School of Medicine, UK

Popis dopunske literature:

1. Chevalier, I., Gheerbrant, A. (1987): Rječnik simbola. Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb.
2. Maletić, A. (1983): Pokret i ples. Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske. Zagreb.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. Ex-Gen kreativna terapija

Ishodi učenja: objasniti povezanost kreativnosti čovjeka s njegovim tjelesnim i duševnim stanjima

2. Likovna terapija - likovni elementi i osnove likovnog izražavanja
Ishodi učenja: odabrati i individualno prilagoditi vrstu likovne terapije
3. Modeliranje
Ishodi učenja: Demonstrirati izradu određenog modela u cilju ekspresije emocija
4. Digito-palmarni otisak
Ishodi učenja: Opisati značenje digito-palmarnog otiska
5. Boje
Ishodi učenja: Objasniti fizikalna, kromatska i tonska svojstva boja,
Interpretirati simboličko značenje boja,
Navesti neke mogućnosti primjene boja u terapiji,
6. Likovni izraz u dijagnostici i evaluaciji
Ishodi učenja: Objasniti, dati glavnu ideju značenja likovnog izraza u dijagnostici i evaluaciji
7. Struktura i teme likovne terapije
Ishodi učenja: Dati primjer kako strukturirati likovnu terapiju
 Razlikovati određene teme u likovnoj terapiji
8. Terapija pokretom i plesom (TPP) ()
 Identificirati, analizirati i usporediti različitost u Povijesno-kulturnim i teorijskim polazištima terapije pokretom i plesom
9. Elementi opservacije i evaluacije u TPP
Ishodi učenja: odabirati prikladne medije prema specifičnom stanju /ili kliničkoj slici
 Identificirati elemente opservacije
 Kritički prosuditi i evaluirati terapiju pokretom i plesom
10. Osnovni pristupi i tehnike u terapiji pokretom i plesom
Ishodi učenja: primijeniti prikladni medij i sustav procjene prema specifičnom stanju /ili kliničkoj slici
11. Povijesno-teorijske osnove primjene biblioterapije
Ishodi učenja: Identificirati, analizirati i usporediti različitost povijesno-teorijskih osnova primjene biblioterapije
12. Psihološke odrednice biblioterapije
Ishodi učenja: opisati individualne dispozicije utjecaja biblioterapije na pojedinca
13. Ciljevi i način provođenja biblioterapije
Ishodi učenja: Nabrojati ciljeve provođenja biblioterapije
 Objasniti način provođenja biblioterapije

14. Aromaterapija i psihofiziologija

Ishodi učenja: Objasniti značenje primjene aromaterapije u cilju oporavka
 Prepoznati utjecaj aromaterapije na različita psihofizička stanja

15. Aromaterapija u edukacijsko-rehabilitacijskim uvjetima

Ishodi učenja: Osmisliti protokol – strukturu programa

Popis seminara s pojašnjenjem:

Seminari:

1. Neurobiologija kreativnosti.

Istražiti utjecaj kreativnosti na neurobiološke efekte

2. Kreativnost i mozak.

Dati primjer I diskutirati o utjecaju kreativnosti na mozak

3. Metodologija glazboterapije.

Demonstrirati razne vrste glazbe

Identificirati utjecaj različitih vrsta glazbe na emocije

4. Specifičnosti terapije glazbom u dječjoj dobi i kod odraslih.

Analizirati specifičnost terapije glazbom u dječjoj dobi

Analizirati specifičnost terapije glazbom kod odraslih

5. Stvaralaštvo u znanosti i umjetnosti

Prosudivati, opravdati i obraniti stav o stvaralaštvu u znanosti I umjetnosti

6. Mogućnosti i različiti oblici kreativne terapije.

Vještine: Prepoznati mogućnosti uporabe različitih oblika kreativne terapije

Demonstrirati pojedine oblike kreativne terapije.

7. Mogućnosti pojedinih vrsta kreativnih terapija u bolestima dječje dobi.

Vještine: Kreirati i primjeniti određene oblike kreativne terapije kod djece

8. Mogućnosti kreativne terapije u liječenju odraslih.

Vještine: Kreirati I primjeniti određene oblike kreativne terapije kod odraslih

9. Poticanje kreativnosti u prevenciji fizičkog i mentalnog zdravlja.

Vještine: Opisati, prepoznati, objasniti značaj primjene kreativnih metoda rada u prevenciji fizičkog I mentalnog zdravlja

10. "Mozart effect"

Vještine: Demonstrirati slušanje Mozartove glazbe

Objasniti "Mozartov učinak" na pobuđenost i raspoloženje

Objasniti trionski model

Nastava se u svim svojim oblicima najčešće realizira u parovima, malim ili velikim grupama studenata i vrlo je važno da svi studenti nastoje dati svoj maksimalni doprinos kako bi aktivnost bila kvalitetno realizirana. O kvaliteti pojedinaca i suradnji među studentima ovisit će i uspješnost ostalih članova skupine pa je stoga odgovornost pojedinaca za uspjeh grupe ogromna.

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Zadaće studenata/ica

1. Pripremiti prezentaciju na zadanu temu
2. Napisati esej (osobno iskustvo) i predati ga
3. Pripremiti pitanja za teme prema danom rasporedu – doći na nastavu s pripremljenim pitanjima
4. Sudjelovati u raspravi na zadanu temu
5. Redovito pohađati nastavu

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. Rad studenata vrednovat će se na završnom ispitu na kojem studenat može ostvariti 100 ocjenskih bodova. Ispitni prag na završnom ispitu ne može biti manji od 50 % uspješno riješenih ispitnih pitanja.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**.

Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 100% ocjenskih bodova):

Završni ispit. Završni ispit polaže se u formi eseja. Studenti/ce su dužni/e odabrati jednu od pounuđenih tema za izradu eseja. Prag prolaznosti je 50% - to znači da studenti/ice počinju ostvarivati bodove kada odgovore na tri od šest pitanja. Maksimalni broj ocjenskih bodova je **(100)** sto koji se raspoređuju prema slijedećim kriterijima:

1. Uvod: cilj i razlog/zi zbog kojeg je tema važna i aktualna - **14 ocjenska boda**
2. Naglašena metodologija prikupljanja podataka i informacija - **10 ocjenska boda**

3. Interpretacija /prikaz 2 znanstvena stajališta - **10 ocjenska boda**, interpretacija 3 znanstvena stajališta - **14 ocjenskih bodova**, interpretacija 4 znanstvena stajališta - **18 ocjenskih bodova**
4. Istaknuti sličnosti i razlike u zaključcima navedenih autora pod br. 3. - **18 ocjenskih bodova**
5. Objašnjenje zašto je potreban interdisciplinarni pristup u rješavanju problema - **20 ocjenskih bodova**
6. Vlastiti zaključak - **20 ocjenskih bodova**

ocjena	% ocjenski bodovi
5	90 - 100
4	75 – 89,9
3	60 – 74,9
2	50 – 59,9
1	0

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u broječni sustav na sljedeći način :

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

VAŽNA OBAVIJEST

U slučaju odbijanja ocjene studenti/ice dužni su pokrenuti postupak predviđen čl. 46. Pravilnika o studijima Sveučilišta u Rijeci.

ČLANAK 46. Prigovor na ocjenu

- (1) Student koji smatra da je oštećen ocjenjivanjem na završnom ispitu ima pravo u roku 24 sata nakon priopćenja ocjene izjaviti pisani prigovor dekanu odnosno pročelniku odjela. Prigovor mora biti obrazložen.
- (2) Ako prigovor smatra osnovanim dekan odnosno pročelnik odjela će u roku od 24 sata od zaprimanja prigovora imenovati povjerenstvo sastavljeno od tri člana. Nastavnik s čijom ocjenom student nije bio zadovoljan ne može biti predsjednik povjerenstva.
- (3) Pisani ispit ili pisani dio ispita neće se ponoviti pred povjerenstvom, već će ga ono ponovno ocijeniti. Ako je ispit usmeni ili se sastoji i od usmenog dijela provjere znanja dekan odnosno pročelnik odjela će odrediti vrijeme polaganja ispita koji se treba održati što ranije, a ne može biti održan kasnije od tri radna dana po izjavljenom prigovoru.
- (4) Povjerenstvo donosi odluku većinom glasova.

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Nastava se ne izvodi na stranom jeziku.

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Izrada esejskog rada i jedne prezentacije na temu je obavezna. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Izostanci s nastave pravdaju se isključivo liječničkom ispričnicom.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2024./2025. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
12.6.25	P1-P2 (12,00-13,30) Z2 P3 (13,45-14,30) Z2			izv.prof. dr.sc. Sandra Bošković Viši predavač Radoslav Kosić, prof.
13.6.25	P4-P5 (13-14,30) P6-P7 (14,30-16,00) P8-P9 (16,00-17,30) P10 (17,45-18,30) Z2			Viši predavač Radoslav Kosić, prof.
14.6.25	P11-P12 (8,00-9,30) P13-P14 (9,30-11,00) P15 (11,15-12,00) Z2			Viši predavač Radoslav Kosić, prof.

10.7.25		S1-S2 (14,00-15,30) S3-S4 (15,30-17,00) S5-S6(17,15-18,45) Z4		Viši predavač Radoslav Kosić, prof.
12.7.25		S7-S8 (8,00-9,30) S9-S10 (9,30-11,00) Z3		Viši predavač Radoslav Kosić, prof.

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Ex-Gen kreativna terapija	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P2	Likovna terapija - likovni elementi i osnove likovnog izražavanja	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P3	Modeliranje	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P4	Digito-palmarni otisak	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P5	Boje (fiziikalna, kromatska i tonska svojstva boja, simboličko značenje boja, neke mogućnosti primjene boja u terapiji)	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P6	Likovni izraz u dijagnostici i evaluaciji	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P7	Struktura i teme likovne terapije	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P8	Terapija pokretom i plesom (TPP) (Povijesno-kulturna i teorijska polazišta)	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P9	Elementi opservacije i evaluacije u TPP	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P10	Osnovni pristupi i tehnike u terapiji pokretom i plesom	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P11	Povijesno-teorijske osnove primjene biblioterapije	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2

P12	Psihološke odrednice biblioterapije	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P13	Ciljevi i način provođenja biblioterapije	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P14	Aromaterapija i psihofiziologija	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
P15	Aromaterapija u edukacijsko-rehabilitacijskim uvjetima	1	Fakultet zdravstvenih studija Z2
Ukupan broj sati predavanja		15	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
S1	Neurobiologija kreativnosti.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S2	Kreativnost i mozak.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S3	Metodologija glazboterapije.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S4	Specifičnosti terapije glazbom u dječjoj dobi i kod odraslih.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S5	Stvaralaštvo u znanosti i umjetnosti	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S6	Mogućnosti i različiti oblici kreativne terapije.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z4
S7	Mogućnosti pojedinih vrsta kreativnih terapija u bolestima dječje dobi.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z3
S8	Mogućnosti kreativne terapije u liječenju odraslih.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z3
S9	Poticanje kreativnosti u prevenciji fizičkog i mentalnog zdravlja.	1	Fakultet zdravstvenih studija Z3
S10	Mozart effect	1	Fakultet zdravstvenih studija Z3
Ukupan broj sati seminara		10	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	